

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16C/77/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415212662
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6415212662.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľa K. A., J.. XX. XX. XXXX, G. Š. X/X, Ž. J. E., proti otcovi navrhovateľa F. K. A., J.. XX. XX. XXXX, G. Ž. K. X, G. G., o určenie vyživovacej povinnosti voči plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Otec navrhovateľa je p o v i n n ý platiť na výživu navrhovateľa mesačne sumu 170,-- Eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 23. 11. 2015.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Zameškané výživné za obdobie od 23. 11. 2015 do 24. 08. 2016 vo výške 1 530,-- Eur je p o v i n n ý otec navrhovateľa zaplatiť navrhovateľovi v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý svojho otca písomne informovať v lehote 15 dní od ukončenia každého semestra štúdia na vysokej škole o jeho ukončení, od oznámenia o zápise do každého ďalšieho ročníka vysokej školy o tejto skutočnosti a do 15 dní od vzniku dôvodu vylučujúcom nárok navrhovateľa byť vyživovaný o tejto skutočnosti.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojim návrhom došlým súdu dňa 23. 11. 2015 domáhal určenia vyživovacej povinnosti od jeho otca mesačne sumou 290,-- Eur.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, rozsudkami Okresného súdu Žiar nad Hronom 12C/185/2014 zo dňa 12. 02. 2014, 10P/239/2008, rozhodnutím Trnavskej univerzity v Trnave zo dňa 11. 06. 2015, zo dňa 11. 11. 2014, dohodou o skončení pracovného pomeru navrhovateľa uzatvorenou s navrhovateľom dňa 19. 06. 2015, potvrdením Trnavskej univerzity o tom, že navrhovateľ je poslucháčom 2. ročníka štúdia dennej formy v školskom roku 2015/2016, uznaním skúšok, nájomnou zmluvou, dohodou o brigádnickej práci, písomným vyjadrením otca navrhovateľa, dokladmi o príjme rodičov navrhovateľa, manželky otca navrhovateľa, o príjme navrhovateľa vo firme LEKI s.r.o., správou Advokátskej kancelárie Korytár s. r. o. a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľa rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom v konaní 10P/239/2008 zo dňa 10. 10. 2008 bola stanovená vyživovacia povinnosť jeho otcovi na jeho osobu sumou 3 250,-- Sk, čo v prepočte predstavuje 108,-- Eur. V tej dobe bol študentom 1. ročníka gymnázia, pričom študoval v mieste trvalého bydliska. Od tej doby došlo ku zmene jeho pomerov, keďže začal študovať na vysokej škole vzdialenej od miesta jeho bydliska, čím mu vznikli náklady spojené s ubytovaním aj dochádzkou.

Študuje na Trnavskej univerzite v Trnave, Právnickej fakulte. Ako dôkaz o tom doložil rozhodnutie o jeho prijatí na dennú formu štúdia v akademickom roku 2015/2016 do 2. ročníka bakalárskeho študijného programu. Jeho životné náklady predstavujú náklady na stravu, ubytovanie, bývanie, štúdium, oblečenie, hygienu. V súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom sú náklady na výmenu skiel na dioptrických okuliarech približne raz za 2 roky. Venuje sa športu, cestnej cyklistike a lyžovaniu. Všetky jeho výdavky hradí jeho matka Lujza Červienková, bytom Žiar nad Hronom, u ktorej má trvalý pobyt. Jeho otec s ním nie je v kontakte, nehradí mu žiadne výdavky. Naposledy ho kontaktoval na jeseň roku 2014, keď žiadal o informáciu ohľadom jeho štúdia. Ďalej uviedol, že z predchádzajúceho štúdia na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity bol vylúčený na základe rozhodnutia dekanky zo dňa 30. 07. 2014 z dôvodu neúspešného absolvovania jedného povinného predmetu, pričom inak dosahoval nadpriemerné študijné výsledky. Svedčí o tom uznanie absolvovaných predmetov v akademickom roku 2015/2016 a jeho zaradenie rovno do 2. ročníka denného bakalárskeho štúdia. Bolo mu tiež priznané motivačné štipendium dňa 11. 12. 2015 jednorázovo vo výške 250,-- Eur. Keďže sa pripravuje na povolanie štúdiom na vysokej škole dennou formou, je nezaopatreným dieťaťom a má nárok na plnenie vyživovacej povinnosti v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Z objektívnych dôvodov v súčasnej dobe nie je schopný sám sa živiť.

Poukázal tiež na tú skutočnosť, že otec napriek tomu, že mal vedomosti o čísle jeho telefónu, nekontaktoval ho telefonicky, ale skontaktoval sa s ním prostredníctvom sociálnej siete na základe informácie od jeho bývalej spolužiačky. Žiadal od neho informáciu o jeho štúdiu. Z týchto dôvodov mu odmietol dať súhlas o sprístupnenie informácií o jeho štúdiu na študijnom oddelení právnickej fakulty. Dňa 05. 11. 2014 mu však poskytol všetky informácie, ktoré požadoval telefonicky. Predtým ho však informovala o ukončení štúdia jeho matka dňa 21. 10. 2014 písomne. Žiadala ho, aby prestal plniť vyživovaciu povinnosť, na čo však otec reagoval podaním návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti prostredníctvom súdu. V konaní 12C/185/2014 bola zrušená vyživovacia povinnosť na jeho osobu. Následne sa s ním nekontaktoval. Preto sa nesnažil s otcom dohodnúť na opätovnom určení vyživovacej povinnosti po zmene pomerov k 01. 09. 2015 mimosúdne. Od súdu požadoval určiť výživné späť od podania návrhu na súd.

Otec navrhovateľa uviedol, že požadovaná výška výživného od navrhovateľa je pre jeho osobu ako aj jeho rodinu likvidačná. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou F. Z. A.. Poukázal na nevyhnutné výdavky spojené s bežným chodom spoločnej domácnosti a s jeho oprávnenými osobnými potrebami, zdravotnou starostlivosťou, poistením spojeným s tvorbou úspor dôchodkového zabezpečenia a nákladmi na údržbu a rekonštrukciu bytu. S navrhovateľom ukončil komunikáciu z dôvodu jeho neprímeraného a neúčinného spôsobu komunikácie v čase od ukončenia jeho štúdia v roku 2014 do podania návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti. Uviedol, že mu navrhovateľ napriek jeho snahám neumožnil získať informácie ohľadom jeho štúdia v roku 2014. O tom, že začal navštevovať 2. ročník, sa dozvedel až zo samotnej žaloby.

Z týchto dôvodov vzniesol vzájomný návrh, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti navrhovateľovi ho písomne informovať o ukončení každého semestra štúdia, o zápise do ďalšieho ročníka a o dôvodoch vylučujúcich nárok navrhovateľa byť vyživovaný.

Z rozsudku 10P/239/2008 Okresného súdu v Žiari nad Hronom bolo zistené, že výživné na navrhovateľa bolo stanovené počnúc dňom 01. 09. 2008 sumou 3 250,-- Sk.

V tej dobe bol príjem matky navrhovateľa 25 000,-- Sk a otca navrhovateľa 19 634,-- Sk.

Z rozsudku 12C/185/2014 Okresného súdu Žiar nad Hronom bolo zistené, že vyživovacia povinnosť na navrhovateľa bola zrušená dňom 01. 09. 2014 z dôvodu, že navrhovateľ ukončil štúdium na Právnickej fakulte.

Predmetom sporu bol návrh navrhovateľa na určenie vyživovacej povinnosti k nemu ako plnoletému nezaopatrenému dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ods. 3, pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

V konaní bolo preukázané a nebolo sporné, že navrhovateľ bol prijatý vo forme denného štúdia na vysokú školu Trnavskú univerzitu, Právnickú fakultu v akademickom roku 2015/2016, pričom v tomto ročníku bol prijatý priamo do 2. roku štúdia z dôvodu uznania skúšok, ktoré absolvoval v školskom roku 2013/2014.

Jeho nárok na určenie vyživovacej povinnosti voči jeho otcovi bol potom dôvodný v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, keďže v dôsledku dennej formy štúdia na vysokej škole nie je schopný sám v plnom rozsahu si zabezpečiť svoje životné potreby.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o plnoletú osobu, právo na výživné mu mohol súd priznať len odo dňa podania návrhu, t. j. odo dňa 23. 11. 2015.

Súd skúmal, či požadovaná výška výživného je primeraná vzhľadom k zárobkovým možnostiam a schopnostiam jeho otca ako povinného, ako aj odôvodneným potrebám navrhovateľa ako oprávneného.

V konaní bolo preukázané, že matka navrhovateľa, ktorá má rovnakú vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi, dosahovala priemerný mesačný príjem za rok 2015 1 248,-- Eur (č. l. 70 spisu) a v roku 2016 1 410,-- Eur (č. l. 127). Táto podľa tvrdenia navrhovateľa žije v spoločnej domácnosti s novým manželom, ktorý je zárobkovo činný a dosahuje príjem cca 600,-- Eur.

Otec odporcu, ktorý žije v spoločnej domácnosti s terajšou manželkou, dosahuje priemerný mesačný príjem za rok 2015 sumu 767,-- Eur (č. l. 48) a v roku 2016 802,-- Eur. Jeho manželka dosahuje priemerný mesačný zárobok 820,-- Eur.

Rodičia navrhovateľa nemajú inú vyživovaciu povinnosť než k navrhovateľovi. Vzhľadom k veku navrhovateľa a skutočnosti, že v súčasnej dobe študuje mimo miesta bydliska, nemožno u matky navrhovateľa zohľadniť plnenie vyživovacej povinnosti osobnou starostlivosťou. Ďalej súd prihladol aj na tú skutočnosť, že navrhovateľ bol jeden rok po neúspešnom ukončení 1. ročníka vysokej školy zamestnaný a dosahoval príjem 460,-- Eur u firmy LEKI s.r.o. (č. l. 122 a nasledujúcich spisu). Aj v priebehu ďalšieho štúdia sa zamestnal na základe dohody o brigádnickej práci študentov v advokátskej kancelárii, kde pracoval od decembra 2015 do apríla 2016 s priemerným mesačným príjmom 160,-- Eur. Pracovný pomer ukončil na základe výpovede. Na pojednávaní predložil dohodu o pracovnej činnosti s ďalšou advokátskou kanceláriou s rovnakými mzdovými podmienkami. Súd potom skonštatoval, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa si pokryť aj čiastočne zo svojich úspor a brigádnickej činnosti popri štúdiu svoje životné náklady a to minimálne v rozsahu 200,-- Eur mesačne (zahŕňajúc pri tom predpokladaný príjem navrhovateľa z brigád počas mesiacov prázdnin).

Prihladnuc potom na zárobkove možnosti a schopnosti otca navrhovateľa, jeho osobné a majetkové pomery (žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá je zárobkovo činná) ako aj matky navrhovateľa (ktorá dosahuje značne vyšší príjem než otec navrhovateľa a rovnako žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý má príjem), súd považoval za primeranú sumu výživného na navrhovateľa 170,-- Eur mesačne. Vychádzal pri tom aj zo samotnej výpovede otca navrhovateľa na pojednávaní, ktorý uviedol, že je schopný a ochotný si plniť túto vyživovaciu povinnosť sumou 150,-- Eur mesačne, maximálne 200,-- Eur.

Z uvedených dôvodov súd v tejto časti návrhu vyhovel a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol ako bezdôvodný.

Keďže nebolo preukázané, že by si otec navrhovateľa plnil za žalované obdobie čo i len čiastočne svoju vyživovaciu povinnosť, zameškané výživné za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu mu súd uložil nahradiť jednorázovo v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Ďalej sa súd zaoberal vzájomným návrhom otca navrhovateľa.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Aj keď obdobné ustanovenie sa vo vzťahu k plnoletým deťom v Zákone o rodine nenachádza, vzhľadom k preukázanej skutočnosti, že navrhovateľ neumožnil svojmu otcovi získať informácie o priebehu jeho štúdia v čase, keď bol z neho vylúčený, súd mal za to, že je tu daný záujem otca navrhovateľa na takomto uložení povinnosti navrhovateľovi súdnou cestou a aplikoval analogicky toto ustanovenie aj v danom prípade. Pokiaľ sa navrhovateľ domáha svojho práva na výživné od svojho otca, je jeho povinnosťou ho riadne a včas informovať o tom, či riadne študuje, a teda či vyživovacia povinnosť voči nemu trvá. Aj keď by sa v prípade, že by otec navrhovateľa zistil, že si plnil vyživovaciu povinnosť v čase, keď táto už zanikla voči navrhovateľovi, mohol domáhať jej vrátenia ako bezdôvodného obohatenia, o tom, či mu vznikol takýto nárok, by sa mohol dozvedieť len prostredníctvom ďalšieho súdneho konania. Bol daný právny záujem navrhovateľa na takejto žalobe.

Z uvedených dôvodov súd potom vzájomnému návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie vo vyhotovení dvojmo do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený súdca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pre súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.